

Sygn. akt: VIII U 3257/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 października 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. określił należności A. S. (1) z tytułu nieopłaconych składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres maj 2015 r. na kwotę 3688,17 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 109,00 zł,
- ubezpieczenie zdrowotne za okres maj 2015 r. na kwotę 1026,27 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 30,00 zł,
- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres maj 2015 r. na kwotę 274,85 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 274,85 zł,

tj. na łączną kwotę 5136,29 zł na dzień wydania decyzji.

Jednocześnie na podstawie art. 23 ust. 1 w/w ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że odsetki będą naliczane nadal, do dnia zapłaty i włącznie z tym dniem. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że płatnik składek nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 - obliczania, potrącania z dochodów ubezpieczonych, rozliczania oraz opłacania należnych składek. Wskazał także, że zawiadomił płatnika składek o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określania wysokości należności z tytułu składek, wzywając do złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zastrzegł także, iż brak uregulowania określonego decyzją zobowiązania wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, w terminie miesiąca od otrzymania decyzji spowoduje przymusowe ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej w trybie przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Do decyzji organ rentowy załączył szczegółowe zestawienie należności w rozbiciu na poszczególne lata i miesiące.

/decyzja – akta ZUS/

Ubezpieczony A. S. (2) w dniu 7 grudnia 2015 r. złożył odwołanie od w/w decyzji i zarzucił decyzji:

1. naruszenie prawa materialnego, a to art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędne zastosowanie i uznanie, że A. S. (2) jest dłużnikiem ZUS z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonej decyzji sprowadzający się do przyjęcia, iż A. S. (2) nie uiszczał na rzecz organu rentowego należności określonych w zaskarżonej decyzji.

W konsekwencji wskazał, że wnosi o uchylenie zaskarżonej decyzji.

/odwołanie – k. 2 – 3, k. 17 – 18/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 6/

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił następujący stan faktyczny:

A. S. (2) od 1 kwietnia 2005 r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą A. S. (2) (...).

/bezsporne/

Pismem z dnia 31 lipca 2015 r. ZUS II Oddział w Ł. zawiadomił wnioskodawcę o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

/zawiadomienie – akta ZUS, pismo ze zwrotnym poświadczeniem odbioru – akta ZUS/

Zaległości wnioskodawcy, wobec nieuregulowania należności z tytułu składek na dzień wydania zaskarżonej decyzji, wynosiły z tytułu składek na:

- ubezpieczenia społeczne za okres maj 2015 r. na kwotę 3688,17 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 109,00 zł,
- ubezpieczenie zdrowotne za okres maj 2015 r. na kwotę 1026,27 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 30,00 zł,
- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres maj 2015 r. na kwotę 274,85 zł, odsetki za zwłokę w kwocie 274,85 zł,

tj. na łączną kwotę 5136,29 zł na dzień wydania zaskarżonej decyzji.

/decyzja – akta ZUS/

Sąd ustalił w/w stan faktyczny w oparciu o dokumenty znajdujące się w aktach sprawy.

Sąd na rozprawie w dniu 28 listopada 2016 r. oddalił wniosek ubezpieczonego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wnioskodawca w dniu 21 września 2016 r. złożył wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu bez załączenia oświadczenia majątkowego (wniosek – k. 34). Sąd postanowieniem z dnia 21 września 2016 r. zobowiązał wnioskodawcę do złożenia w terminie 7 dni oświadczenia majątkowego pod rygorem oddalenia wniosku o pełnomocnika z urzędu (postanowienie – k. 35). Ubezpieczony odebrał pismo w dniu 25 października 2016 r. (potwierdzenie odbioru – k. 40). W dniu 2 listopada 2016 r. upłynął dla A. S. (2) termin do złożenia oświadczenia majątkowego. Ubezpieczony nie złożył oświadczenia majątkowego, a zatem oddalenie wniosku było uzasadnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie i jako bezzasadne zostało oddalone.

Z treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i 12 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.) wynika, że obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym, wypadkowym – podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Na mocy art. 13 pkt 4 powyższej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu.

Na mocy art. 107 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz.U. z 2008 nr 69 poz. 415 ze zm.), składki na Fundusz Pracy opłaca się za okres trwania obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne i zaopatrzenie emerytalne. Poboru składek na Fundusz Pracy dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony dla składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, w okresach miesięcznych, łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zaopatrzenie emerytalne, oraz przekazuje zebrane tytułem składek kwoty na Fundusz Pracy, po potrąceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne, od zasiłków i zasiłków szkoleniowych.

Na mocy art. 46 ust. 1, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Stosownie do treści art. 24 ust. 2 ustawy należnościami z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne są: składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia oraz dodatkowa opłata.

Na mocy § 21 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczenia składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz.U. nr 165 poz. 1197 z późn. zm.), wpłaty składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenie zdrowotne, dokonane przez płatnika składek po terminie określonym w ustawie, powinny obejmować również odsetki za zwłokę obliczone w wysokości i według zasad określonych przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, Nr 160, poz. 1083 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668), zwanej dalej "ustawą – Ordynacja podatkowa".

Zgodnie z dyspozycją art. 23. ust. 1 ustawy, art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.04.99.1001 z późn. zm) i art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. z 2003 r. Nr 45, poz. 391 ze zm.), od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Jak wskazano powyżej przepis art. 46 ust. 1 Ustawy nakłada na płatnika składek obowiązek obliczania, rozliczania i opłacania należnych składek za każdy miesiąc kalendarzowy, według zasad wynikających z przepisów tej ustawy.

Z treści art. 31 w/w ustawy wynika jasno, że do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio między innymi art. 51 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), w myśl którego zaległością podatkową (tu odpowiednio składkową) jest podatek nie zapłacony w terminie płatności.

Oznacza to, że zaległość powstaje na skutek samego niedotrzymania terminu realizacji zobowiązania podatkowego (składkowego), niezależnie od przyczyn tego stanu rzeczy, w tym winy lub braku winy w terminowym spełnieniu świadczenia po stronie płatnika składek, czy jego pozostawania w dobrej wierze.

Ordynacja podatkowa w art. 53 § 1 przewiduje naliczanie odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych, a więc w sytuacji braku terminowego spełnienia świadczenia, od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności (§ 4 art. 53 Ordynacji podatkowej).

A zatem dla istnienia obowiązku uiszczenia odsetek nie ma znaczenia przyczyna nieterminowego wykonania zobowiązania podatkowego, gdyż każda sytuacja faktyczna istnienia zaległości podatkowej rodzi następstwa w postaci powinności świadczenia od niej odsetek (tak przyjął też Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 23 stycznia 1985 r. SA/LU 282/85; POP 1992, Nr 1, poz. 27)

Czyli nieopłacenie w terminie należnych składek skutkuje powstaniem obowiązku naliczenia odsetek niezależnie od przyczyny, dla których powstała zaległość składkowa.

Jednocześnie przepis art. 53 § 4 Ordynacji podatkowej w sposób nie budzący wątpliwości określa, że odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności, nie przewidując innej możliwości ustalenia daty początkowej naliczania odsetek.

Zgodnie z art. 83 ust. 1 pkt 1-5 w/w ustawy, Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności: zgłaszania do ubezpieczeń społecznych, przebiegu ubezpieczeń, ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek, ustalania wymiaru składek na Fundusz Emerytur Pomostowych i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu tych składek, ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, wymiaru świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Z powyższego wprost wynika, że wnioskodawca, jako prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą jest zobowiązany do opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Z uwagi na treść przytoczonych przepisów oraz bezsporną okoliczność, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca nie dopełnił obowiązku opłacenia należnych składek, powstało zadłużenie z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc maj 2015 r., organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję określając wysokość zadłużenia wnioskodawcy wraz z należnymi odsetkami za zwłokę.

Podkreślenia wymaga fakt, że skarżący pomimo, że podtrzymywał swoje odwołanie, to nie kwestionował okoliczności prowadzenia działalności gospodarczej. Zakwestionował fakt istnienia zadłużenia za okres ustalony zaskarżoną decyzją oraz jego wysokość wraz z odsetkami za zwłokę. Strona odwołująca nie zgłaszała jednak żadnych wniosków dowodowych, nie przedstawiła dowodu iszczenia składek za sporny okres ani dokumentów wskazujących na błędne wyliczenie wysokości należności przez organ rentowy. Sąd nie znalazł zatem powodów do zakwestionowania wyliczeń organu rentowego

W oparciu o poczynione ustalenia i obowiązujące przepisy prawa Sąd Okręgowy uznał, że skarżona decyzja jest prawidłowa.

Jeszcze raz należy podkreślić, iż płatnik z chwilą wniesienia odwołania płatnik stał się stroną procesu, a organ rentowy jego przeciwnikiem procesowym. Podporządkowanie się obowiązującym w procesie cywilnym zasadom, w tym zasadzie kontradyktoryjności, wymaga, aby strony powoływały dowody na poparcie swych twierdzeń, albowiem sądy ustalają fakty na podstawie dowodów. Sąd nie jest zobowiązany do poszukiwania dowodów z urzędu, gdyż w myśl zasady kontradyktoryjności ciężar dowodu spoczywa na stronach. To strony są dysponentem toczącego się postępowania dowodowego i to one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik. Powyższe jasno wynika z art. 3 k.p.c., który wskazuje, że na stronach spoczywa obowiązek dawania wyjaśnień, co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiania dowodów na ich poparcie.

Należy także wspomnieć o treści art. 24 ust. 4 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym należności z tytułu składek przedawniają po upływie 5 lat, licząc od dnia w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5 – 6.

Należność nieuregulowana przez ubezpieczonego dotyczy miesiąca maja 2015 r., za który to w dniu 11 czerwca 2015 r. ubezpieczony złożył deklarację w organie rentowym, a zatem trudno tu przyjąć, że należności ubezpieczonego z tytułu składek uległy przedawnieniu.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie wnioskodawcy, o czym orzekł w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

K.K.-W.